

کشور شامل ارقام گندم «پایا و کبیر توسط دکتر طهماسب حسین‌پور»، جو «آردا توسط دکتر فرهاد آهک‌پز، فراز و ماهنشان توسط دکتر بهروز واعظی»، خلر «آراز توسط دکتر بهروز واعظی» رونمایی و تجلیل بعمل آمد. همچنین، در این مراسم لوح تقدیر یادبود و تندیس معرفی ارقام و محصولات جدید با هدف تنوع بخشی به محصولات دیلم و گسترش کشت گیاهان جایگزین در تناوب غلات در اراضی دیلم کشور به دکتر گلکاری اهدا گردید.

ارقام جدید موسسه در کمیته معرفی رقم تایید و نامگذاری شدند. بنابر گزارش بخش‌های تحقیقاتی موسسه در طی زمستان ۹۹، دو رقم جدید گندم زمستانه و مقاوم به بیماری زنگ زرد مناسب دیمزارهای مناطق سرد و معتدل، یک رقم جدید گندم دوروم مناسب اقلیم معتدل، اولین رقم کلزای دیلم مناسب اقلیم گرمسیر، اولین رقم بالنگوری شهری برای کشت پاییز در مناطق معتدل و سرد، رقم جدید گلرنگ با درصد روغن بالا مناسب اقلیم معتدل سرد، رقم جدید مناسب کشت پاییزه در اقلیم سرد و متحمل به سرما با تیپ بوته ایستاده و اولین رقم نخود حاصل از دورگیری داخل کشور و مناسب کشت در اقلیم معتدل گرم معرفی شدند. مجموعاً طی سال ۱۳۹۹، ۱۲ رقم جدید محصولات زراعی موسسه تحقیقات کشاورزی دیلم نامگذاری و معرفی گردید.

دانش فنی تولید و تکثیر ارقام جدید معرفی شده نخود دیلم به بخش خصوصی واگذار شد. به گزارش دفتر تجاری سازی موسسه، طی زمستان ۹۹ در راستای انتقال

دانش فنی و بهره‌مندی از پتانسیل‌های بخش خصوصی در امر تولید و

تکثیر بذر محصولات زراعی دیلم، امتیاز انحصاری و موقت ارقام پرناسیل نخود رقم اروم ۲ به شرکت ساکار بذر نقده در استان آذربایجان غربی، ارقام اروم ۱ و اروم ۲ به اتحادیه تعاونی هشترو در استان آذربایجان شرقی، ارقام نصرت و آنا به شرکت آویژه رویش بذر اترک در استان خراسان شمالی و رقم ثمین به

سرمقاله

چالش‌ها و راهکارهای توسعه حبوبات پاییزی دیلم

حبوبات دومین گروه مهم محصولات زراعی بعد از غلات به شمار می‌روند. گذشته از ارزش غذایی بالای دانه، توانایی تثبیت نیتروژن و بهبود خواص فیزیکی، شیمیایی و زیستی خاک به عنوان گیاه تناوبی نقش مهمی در تنوع بخشی و پایداری نظام‌های کشاورزی دارند. حبوبات دیلم عمدتاً شامل نخود و عدس در سطحی حدود ۷۰۰ هزار هکتار در کشور کشت می‌شوند. با توجه به مزایای اقتصادی تولید حبوبات دیلم در کشت پاییزی در مقایسه با کشت بهاری و همچنین اثرات مخرب کشت بهاری محصولات در ساختمان خاک، یکی از برنامه‌های مهم موسسه تحقیقات کشاورزی دیلم کشور توسعه کاشت پاییزی محصولات جایگزین در تناوب غلات است. از چالش‌های عمده تولید حبوبات دیلم در کشت پاییزی می‌توان به توسعه مکانیزاسیون به ویژه در مرحله برداشت، ارقام متحمل به سرما با ارتفاع بوته بیشتر، متحمل به بیماری برق‌زدگی و بذور بازارپسند، مدیریت علف‌های هرز، بذرگواهی شده کافی با قیمت مناسب و سلامت بذر اشاره کرد. خوشبختانه با معرفی ۷ رقم جدید نخود متحمل به سرما در سال‌های اخیر با قابلیت کشت پاییزی در اقلیم سرد و معتدل سرد کشور و مشارکت ۹ شرکت بخش خصوصی در تولید هسته‌های بذری، طراحی و ساخت دماغه کمباین مخصوص برداشت حبوبات و ارایه بسته‌های به‌زراعی تولید حبوبات در آینده نزدیک شاهد جهش تولید حبوبات در اراضی دیلم کشور خواهیم بود.

اخبار مؤسسه

در پنجمین جشنواره ملی معرفی ارقام گیاهی از ارقام جدید موسسه دیلم رونمایی شد. به گزارش روابط عمومی موسسه تحقیقات کشاورزی دیلم، پنجمین جشنواره ملی

معرفی ارقام گیاهی ۹ دی ماه ۹۹ با حضور قائم مقام و معاونین وزیر جهاد

کشاورزی، روسای موسسات و مراکز تحقیقاتی کشور در سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی برگزار شد. در این مراسم، از ۶ دستاورد مهم موسسه تحقیقات کشاورزی دیلم

زراعی پایدار منطقه طی یک دوره بلند مدت، ارزیابی اثرات تغییر اقلیم روی ویژگی‌های محصولات دیم و مطالعه ویژگی‌های فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی خاک در سیستم‌های زراعی مرسوم و حفاظتی ایجاد شده است. کت‌های دائمی در آینده نتایج ارزشمندی برای آموزش و ترویج اثرات بلند مدت کشاورزی حفاظتی خواهد داشت.

دکتر صابر گلکاری به ریاست پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی ایران منصوب شد. به گزارش روابط عمومی

سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی، روز چهارشنبه

۲۰ اسفند ۱۳۹۹
با حضور دکتر
بزرگان معاون
وزیر و رئیس
سازمان
تحقیقات

آموزش و ترویج کشاورزی، دکتر صابر گلکاری بعنوان رئیس پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی ایران منصوب شد. طی حکمی دیگر از جانب دکتر بزرگان، دکتر خشنود علیزاده به سرپرستی موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور منصوب گردید. دکتر خشنود علیزاده پیش از این معاون پژوهش و فناوری موسسه دیم بوده و از مدیران علمی و پرتلاش موسسه می‌باشند. فصلنامه داخلی موسسه دیم ضمن تشکر ویژه از تلاش‌های جناب آقای دکتر صابر گلکاری در موسسه دیم برای ایشان و جناب آقای دکتر خشنود علیزاده آرزوی موفقیت و توفیق روزافزون دارد.

اکیپ پایش زراعت منطقه دو کشور از مزارع دیم استان کردستان بازدید کردند. به گزارش روابط عمومی

مرکز تحقیقات
و آموزش
کشاورزی و
منابع طبیعی
استان کردستان
روز سه شنبه

۱۲ اسفند ماه ۱۳۹۹، اولین برنامه بازدید اکیپ پایش زراعت منطقه دو کشوری از مزارع استان کردستان با حضور اعضای گروه پایش شامل نمایندگان معاونت امور زراعت، سازمان حفظ نباتات، موسسه تحقیقات گیاهپزشکی، موسسه تحقیقات

شرکت آرمان بهینه بذر الوند در استان همدان با امضای قرارداد از طرف موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور واگذار شدند.

معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار آذربایجان شرقی از موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور بازدید کرد. به گزارش روابط عمومی موسسه، معاون

هماهنگی
امور عمرانی
استاندار
آذربایجان
شرقی،
فرماندار ویژه

شهرستان مراغه، معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی استان روز یکشنبه ۵ بهمن ۹۹ به منظور بررسی چگونگی عبور آزاد راه ملی مراغه - هشتروند از اراضی موسسه تحقیقات کشاورزی دیم بازدید کردند. در این بازدید دکتر گلکاری پیرامون فعالیت‌ها و دستاوردهای مهم موسسه گزارشی را ایراد نمود. دکتر رحمتی در این بازدید ضمن اذعان به نقش مهم موسسه تحقیقات کشاورزی دیم در بهبود بهره‌وری و تولید کشاورزی دیم کشور لازم دانستند که با همکاری موسسه و مشاوران و پیمانکار اجرایی آزاد راه، مسیر جایگزین و واریانت مناسبی بررسی و ارایه شود بطوریکه آسیب‌های وارده به مزارع تحقیقاتی و فعالیت‌های موسسه به حداقل کاهش یابد.

مدیر کل دفتر امور پژوهشی سازمان از کت‌های دائمی کشاورزی حفاظتی مؤسسه بازدید کرد. جناب آقای دکتر سید سعید پورداد مدیر کل دفتر امور پژوهشی

سازمان
تحقیقات
آموزش و
ترویج
کشاورزی ۱۳
اسفند ۹۹ از

سایت کت‌های دائمی کشاورزی حفاظتی در موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور بازدید کردند. ایشان اقدامات انجام گرفته در این سایت را بسیار خوب ارزیابی کرده و اذعان داشتند که موسسه دیم بیش از برنامه مورد نظر سازمان در راه‌اندازی کت‌های آزمایشی دائمی عمل کرده است. کت‌های آزمایشی دائمی از پاییز سال ۹۹ در یک قطعه ۱۸ هکتاری ایستگاه تحقیقاتی مراغه با هدف تعیین نظام‌های

کشت اراضی دیم را دارد و بطور متوسط ۱۵۸ هزار تن انواع محصولات زراعی دیم در این استان تولید می شود (آمارنامه کشاورزی، ۹۸-۱۳۹۷).

معرفی واحد تحقیقاتی

واحد پایش بیماری ها و تحقیقات تنش های زیستی

با افزایش حوزه مسئولیت موسسه تحقیقات دیم کشور ناشی از تغییرات اقلیمی و نیز لزوم توسعه

کشاورزی حفاظتی، رعایت تناوب و توسعه کشت محصولات جایگزین در سیستم زراعی دیم کشور با هدف افزایش پایداری تولید محصولات دیم، ضرورت وجود واحدی به منظور پایش و ارزیابی تنش های زنده حیوانات و در کنار آن محصولات جایگزین که طیف وسیعی از عوامل قارچی، ویروسی و نماتدها را در بر می گیرد اهمیتی روزافزون پیدا کرده است. واحد پایش بیماری ها و تحقیقات تنش های زیستی محصولات گیاهان لگوم و دانه های روغنی در سال ۱۳۹۸ در مؤسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور تأسیس شد و در حال حاضر علاوه بر رصد عوامل بیماریزای نوپدید و تغییرات نژادهای عوامل بیماریزا، ارزیابی مقاومت محصولات نخود، عدس، انواع ماشک، خلر، بالنگوی شهری، کلزا، گلرنگ، آفتابگردان و کاملینا را در برابر بیش از ۲۰ نوع عامل بیماریزای قارچی و نژادهای متعدد آن ها برعهده دارد. در این واحد، از بدو تأسیس تا انتهای سال ۱۳۹۹، بیش از هزار شماره لاین های پیشرفته این محصولات برای مقاومت به تنش های زیستی ارزیابی شده است. همچنین، توسط این واحد، بیش از ۱۳ گونه جدید عامل بیماریزای گیاهی برای اولین بار در جهان و ایران بر روی محصولات فوق الذکر گزارش شده است. در حال حاضر، در این واحد یک نفر عضو هیأت علمی (دکتر حمیدرضا پورعلی بابا) و دو نفر تکنسین (خانم مهندس صبا کوب و آقای مهندس پرویز محمدیان) بصورت تمام وقت مشغول انجام پروژه های تحقیقاتی هستند.

معرفی همکار

مهندس یداله فرایندی

مهندس یداله فرایندی عضو هیأت علمی بخش حیوانات موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور، مهر ماه سال ۱۳۴۵ در شهرستان مراغه

متولد شد. وی در سال ۱۳۷۳ موفق به اخذ درجه کارشناسی در

اصلاح و تهیه نهال و بذر، موسسه تحقیقات خاک و آب و موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور برگزار شد. در این بازدید آقای مهندس احمدی معاون بهبود تولیدات گیاهی استان کردستان اهم فعالیت های استان در بخش زراعت و مشکلات و چالش های موجود را ایراد فرموده و خواستار پیگیری و طرح مسائل و مشکلات پیش رو توسط اعضای گروه پایش در کمیته پایش زراعت کشوری شدند. در ادامه از پلاتفرم ارتقای امنیت غذایی و مزرعه ماشک علفه ای دیم در کامیاران، مزارع گندم دیم رقم باران در شهرستان دهگلان و مزارع علفه و نخود دیم انتظاری در شهرستان قروه بازدید بعمل آمد. استان کردستان با بیش از ۶۷۷ هزار هکتار سطح زیر کشت محصولات زراعی دیم با ۱۱,۸۴ درصد کل سطح زیر کشت اراضی دیم رتبه اول را دارد و بطور متوسط ۷۷۲ هزار تن انواع محصولات زراعی دیم در این استان تولید می شود (آمارنامه کشاورزی، ۹۸-۱۳۹۷). در سال جاری پروژه جهش تولید در سطح ۱۸۹ هزار هکتار از اراضی زیر کشت گندم، جو، نخود، دانه های روغنی و علفه دیم استان کردستان اجرا می شود.

خلاصه فعالیت های پژوهشی پردیس گجساران در سال

۱۳۹۹. پردیس گجساران سایت اصلی تحقیقات موسسه تحقیقات

کشاورزی دیم در اقلیم های گرم و نیمه گرمسیر جنوب کشور است. ارقام مناسبی از

گندم، جو، کلزا و لگوم های علفه ای موسسه تحقیقات کشاورزی دیم در این پردیس معرفی شده اند. در حال حاضر ۱۷ لاین جدید محصولات مختلف موسسه مناسب کشت در دیمزارهای نیمه گرم و گرمسیر کشور در این ایستگاه در دست بررسی هستند. در سال جاری، مجموعاً ۳۷ پروژه تحقیقاتی و ۸ پروژه تحقیقی-ترویجی موسسه در این پردیس در دست اجرا است و طبقات مختلف بذور پرورشی (واحد: تن) محصولات گندم ۲۳۸,۵، جو ۳۳,۳، علفه ۰,۳۴ و عدس ۰,۹۲ در پردیس گجساران تولید، بوجاری و توزیع شدند. همچنین با محوریت این پردیس ضریب نفوذ ارقام اصلاح شده جدید در استان کهگیلویه و بویراحمد و سایر استان های همجوار افزایش چشمگیری داشته است. استان کهگیلویه و بویراحمد با بیش از ۱۱۲ هزار هکتار سطح زیر کشت محصولات زراعی دیم حدود ۲ درصد کل سطح زیر

تحقیقات و فناوری و وزیر جهاد کشاورزی با عنوان مدیر نمونه و مدیر پژوهشی برتر کشوری شد. از جمله فعالیت‌های دکتر غفاری در موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور به همکاری و اجرای بیش از ۱۵ پروژه تحقیقاتی، پهنه‌بندی اقلیم کشاورزی ایران با روش یونسکو، انتشار بیش از ۲۳ مقاله در نشریات معتبر داخلی و خارجی، تالیف و ترجمه ۶ جلد کتاب، عضویت در هیات تحریریه نشریه زراعت دیم ایران و عضویت در چندین کمیته و انجمن‌های علمی زراعت و اصلاح نباتات ایران و انجمن علمی کشاورزی بوم شناختی ایران را می‌توان نام برد. از خداوند منان برای این همکار گرامی آرزوی سلامتی و طول عمر با عزت داریم.

Camelina, an adaptable oilseed crop for various climates of Iran

Camelina is an oilseed crop from Brassicaceae family with several characteristics which made it possible to cultivate in various regions of Iran. Based on more than five years of cultivation experiences in Iran, the main attractive camelina features are: drought and frost tolerance, disease and pest resistance, a considerably high seed oil content (38-42%), and satisfactory seed yields (700-2100 Kg/ha, in particular under low-input management and in limiting environments. The first cultivar of this plant (Soheil) has been nationally registered in Iran, 2018. In the current crop year, more than 400 hectares have been cultivated in different climates, mainly in dryland conditions. It is hoped that the development of the cultivation of this low-input oilseed can have a significant impact on reducing Iran's dependence on oilseed imports.

رشته تولیدات گیاهی از دانشگاه ایلام شد و از سال ۱۳۷۳ در موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور به فعالیت‌های پژوهشی پرداخت. در سال ۱۳۷۷ موفق به اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته باغبانی از دانشگاه علوم و تحقیقات تهران گردید و در سال ۱۳۸۲ به عضویت هیئت علمی موسسه تحقیقات دیم درآمد. ایشان در طول خدمت موفق به معرفی ۳ رقم نخود دیم برای کشت‌های انتظاری و پاییزه در مناطق سردسیر کشور گردید و در معرفی ۱۰ رقم نخود و عدس دیم مشارکت داشته است. از اهم فعالیت‌های پژوهشی ایشان می‌توان به اجرای بیش از ۱۶۰ پروژه تحقیقاتی مصوب، انتشار ۲۵ مقاله علمی - پژوهشی در مجلات معتبر داخلی و خارجی، شرکت در همایش‌های ملی حبوبات و گنگره زراعت و اصلاح نباتات با انتشار بیش از ۲۴ خلاصه مقاله، اجرای پروژه‌های مختلف تحقیقی - تطبیقی و تحقیقی - ترویجی و شرکت در بیش از ۷۱ دوره تخصصی و عمومی در داخل و خارج کشور اشاره کرد. داوری بیش از ۲۱۰ گزارش نهایی و پروژه‌های تحقیقاتی و مسئولیت انتشارات موسسه به مدت ۵ سال (۱۳۸۲-۱۳۸۷) از سایر فعالیت‌های ایشان است.

یادی از یک همکار قدیمی

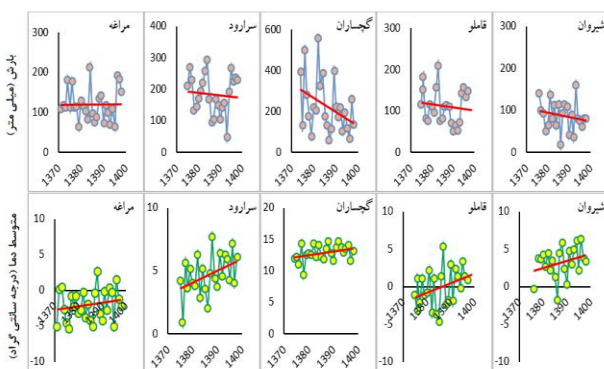
دکتر عبدالعلی غفاری

دکتر عبدالعلی غفاری دانشیار پژوهشی بازنشسته موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور، متولد سال ۱۳۳۵ در شهرستان ارومیه استان آذربایجان غربی است. در

سال ۱۳۵۸ از مقطع کارشناسی رشته زراعت دانشگاه ارومیه، در سال ۱۳۶۹ از مقطع کارشناسی ارشد رشته زراعت دانشگاه تبریز و در سال ۱۳۷۹ از مقطع دکتری رشته زراعت (اکولوژی گیاهان زراعی) دانشگاه لندن فارغ التحصل شد. دکتر غفاری از سال ۱۳۶۱ به عنوان رئیس مرکز خدمات کشاورزی در شهرستان‌های خوی و ارومیه و ایستگاه تحقیقات کشاورزی دکتر نجوانی ارومیه خدمت کرده و از مهر سال ۱۳۷۹ به عنوان معاون پژوهشی و از سال ۹۴-۱۳۸۲ در سمت ریاست موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور فعالیت داشته است. ایشان از شهریور سال ۱۳۹۴ لغایت دی ماه ۱۳۹۶ نیز به عنوان رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی آذربایجان غربی خدمت کرده و سپس به افتخار بازنشستگی نائل آمد. ایشان در طول دوران خدمت خود بارها موفق به اخذ لوح تقدیر از معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی، معاون وزیر در امور زراعت، وزیر علوم

نمودار تغییرات بارندگی و دما فصل زمستان در ایستگاه‌های موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور

فصلنامه داخلی دیم - (نشریه علمی - خبری)

شماره ۲ - سال اول - زمستان ۱۳۹۹

مدیرمسئول: صابر گلکاری سردبیر: رامین لطفی

هیات تحریریه: خشنود عزیزاده، مظفر روستایی، هادی خرسندی، حمید

حسینان خوشرو مدیر داخلی: رویا فردوسی پشتیبان: پریسا ایراندوست‌آفر

صفحه آرایی: اسماعیل زادحسن

نشانی: آذربایجان شرقی، مراغه، کمربند شمالی، موسسه تحقیقات کشاورزی

دیم کشور، تلفن تماس: ۰۴۱-۳۷۲۲۸۰۷۸